

SOSIALE MEDIER-

Barn og unges mediebruk - en arena for læring?

Forord

I begynnelsen av denne oppgaven reflekterte jeg over hvilke tema som var aktuelle å skrive om. Det falt på blogg ettersom det er noe jeg selv har lyst å prøve i praksis, fordi jeg ser at det er en god måte å videreformidle informasjon og innlæring av digitale verktøy på.

Problemstillingen jeg valgte er som følger: *hvordan kan blogg være en arena for læring i norskfaget på barneskolen?*

Sammarbeidet med meg og en medstudent har fungert fint. Det tok litt tid før vi begge bestemte oss for hva hver av oss ville skrive om, og oppdaget at vi hadde landet på samme tema, blogg i undervisning.

Innledning

Tradisjonelt har medie- og kommunikasjonsteknologi vært delt inn i to kategorier: Massemedier og kommunikasjonsmedier. Massemedier er bøker, avis, TV og radio, som gjør det enkelt for en person eller en institusjon å sende ut budskap, men ikke like enkelt for publikumet å sende noe tilbake. Kommunikasjonsmedier er brev eller telefon, som gjør det enkelt for to personer å kommunisere med hverandre, men ikke like enkelt å ha en felles samtale med for eksempel klassen sin. Den teknologiske utviklingen har gjort det slik at det nå er en mer flytende overgang mellom massemedier og kommunikasjonsmedier, den legger til rette for en mer mange-til-mange-kommunikasjon (Aalen, 2015).

Arne Krokan hevder at *grunnlaget for sosiale medier er språk, som er en sosial konstruksjon, et redskap som gjør at vi kan "gjøre felles", som ordet kommunikasjon i sin opprinnelige form ble avledet av*. Man kan gjennom språk og bilder fortelle historier, gi instruksjoner, formidle følelser og delta i et større sosialt felleskap.

Blogg som læringsverktøy

Vi lever i økende grad i et samfunn hvor utdanning er avgjørende for den enkeltes velstand og helse. Mange mener at ulike digitale verktøy kan gi mer og bedre læring ved å effektivisere læreprosessen. En av mange fordeler nye utdanningsteknologier som sosiale medier legger til rette for, er at man kan arbeide i et nettverk som er preget av åpenhet, synlighet og deling. Dette er med på å styrke den indre motivasjonen til å skrive mer og øke skrivegledden. Jeg skal i denne oppgaven se nærmere på *hvordan blogg kan være en arena for læring i norskfaget på barneskolen*.

Blogger (weblogger) og blogging startet i 1990 årene som personlige dagbøker/tidsskrifter online. Det utviklet seg som diskusjon –og informasjonstemaer publisert på World Wide Web. Bloggene består av innlegg og artikler, som vises i omvendt kronologisk rekkefølge (det nyeste blogginnlegget vises først) (Breivik, 2015). Mange tenker sikkert på blogger som de såkalte ”rosa blogger” der tenåringer deler sine daglige liv, men mange politikere blogger for å dele politiske synspunkter og det samme gjelder sosiale aktivister. I disse bloggene eller elektroniske tidsskrifter skjer det en utvisking av linjer mellom det offentlige og det private, og som Breivik så fint sier er at man skal være personlig, men ikke privat. Blogger kan også være verdifulle e-læringsverktøy for elevene, blant annet for å gi ressurser og instruksjonsmateriale for å bedre språk og skriveferdigheter. Breivik mener at den eneste måten å gi lærere kompetanse til bruk av digitale verktøy i skolen på er at de selv bruker dem og kan selv skaffe seg egne erfaringer fra det digitale univers.

Digitale verktøy har blitt en viktig del av læreplanen og er en av de grunnleggende ferdighetene. I den generelle delen av læreplanen står det som følger: *Digitale ferdigheter i norsk er å bruke digitale verktøy, medier og ressurser for å innhente og behandle informasjon, skape og redigere ulike typer tekster og kommunisere med andre* (udir.no, 2013). Blogg egner seg godt til å produsere sammensatte tekster med lenker, bilder og video. Under kompetansemålene i norsk står det etter endt 7.trinn at elevene skal kunne *:bruke digitale kilder og verktøy til å lage sammensatte tekster med hyperkoplinger og varierte estetiske virkemidler* (udir.no, 2013). Elevene kan starte med å søke etter ressurser og nettsider, og sette disse inn i bloggene sine og legge inn riktig kildehenvisning. De utvikler på denne måten informasjonskompetanse og digital kompetanse (IKT-sentret u.å.). Når man blogger over tid vil dette gi eleven god skrivetrening og elevene får mulighet til å utvikle seg som skribenter. Ved hjelp av kommentarfunksjonen i bloggen kan alle elevene få tilbakemeldinger og kommentere på hverandres blogger, og får frem forskjellige synspunkter, og dermed øke sin kunnskap og refleksjon (Breivik, 2017).

Å bruke blogg som et pedagogisk verktøy i norskfaget i grunnskolen kan være svært hensiktsmessig, spesielt på mellomtrinnet. Et eksempel på hvordan man kan bruke

blogg som digitalt samarbeidsverktøy i barneskolen, er å la elevene få poste innlegg med ulike temaer, som sport, filmer, skole, familie osv. Den andre oppgaven kan være at de må skrive kommentarer til de andres innlegg. Her kan elevene lære å gi konstruktive tilbakemeldinger til hverandres tekster. Dette er også et av kompetansemålene i norskfaget etter 7.trinn: *gi tilbakemelding på andres tekster ut fra faglige kriterier og bearbeide egne tekster på bakgrunn av tilbakemeldinger* (udir.no, 2013). Læreren kan stille kriterier for hva slags fokus elevene skal se på når de skal skrive tilbakemeldinger. Det kan være alt fra sjangeren, innholdet eller grammatikken. En annen dimensjon ved kommentarfeltet er at elevene lærer seg å delta i en debatt. De lærer seg å argumentere, reflektere og framstille fakta på en bevisst måte (krokan 2012).

For at blogg i undervisning skal bli brukt som et hensiktsmessig verktøy må eleven lære gode strategier og god nettetikette. En måte man kan lære de minste elevene på barnetrinnet riktig og fornuftig bruk av blogg på kan være gjennom ”paper blogs”. Dette kan være blogger som brukes som en tilvenningssituasjon, før man lar elevene slippe ut på internett med full eksponering. ”Paper blogs” er som en veggavis, som utføres som en blogg. En annen måte er å la elevene lage blogginnlegg med alle bloggens virkemidler, også skrive disse ut og henge de i klasserommet. På denne måten kan eleven lære seg hvordan man bruker sosiale medier på en hensiktsmessig, lærerik og fornuftig måte før de slippes ut i det åpne internettet(Breivik 2015).

Avslutning

Problemstillingen for denne artikkelen er: Hvordan kan blogg være en arena for læring i norskfaget på barneskolen? Som jeg har skrevet i denne oppgaven er blogg et verktøy som kan bedre skriving, lesing, responsgivning og kommunikasjon. Den kan i tillegg være med på å bedre elevenes refleksjonsevne og vurderingsevne for hvordan tekster og kommentarer påvirker oss.

Det kan være for tidlig å si om bruken av sosiale medier har en positiv eller negativ læringseffekt. Derfor er det viktig å ha spesifikke mål med undervisningen når man tar i bruk digitale verktøy. Senter for IKT påpeker at bruken av nettbrett eller pc uten noen form for pedagogisk tilnærming kan i verste fall virke motsatt på elevenes læringsutbytte. For at lærere skal være kompetente i bruken av digitale verktøy og sosiale medier i skolen, så må de først og fremst bruke og skaffe seg egne erfaringer.

Tanker om bruk av sosiale medier er på vei til å ta en ny retning hvor vi ser fordelene, og ikke noe som bare stjeler tid. Sosiale medier trenger ikke å være en trussel eller en konkurrent til undervisning, men heller et verktøy som øker elevenes læringsutbytte. Det er absolutt en erfaring å ta med seg bruken av sosiale medier som en arena for læring for framtidens lærere.

Litteraturliste

Aalen, I. (2015). *Sosiale medier*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS

Breivik, J. M. (2015). *Læring i en digital tid*. Bergen: Fagbokforlaget

IKT-senteret. (u.å.). *Blogg i undervisningen*. Hentet 02.03.18,
https://iktsenteret.no/sites/iktsenteret.no/files/attachments/48_blogg_i_undervisningen.pdf

Krokan, A. (2012). *Smart læring. Hvordan IKT og sosiale medier endrer læring*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS

Utdanningsdirektoratet (2013) *Kompetansemål i norsk etter 7.trinn*. Hentet 02.03.18
<https://www.udir.no/kl06/NOR1-05/Hele/Kompetansemaal/kompetansemal-etter-7.-arstrinn>

Utdanningsdirektoratet. (2013). *Læreplan i norsk. Grunnleggende ferdigheter*. Hentet 02.03.18
https://www.udir.no/kl06/NOR1-05/Hele/Grunnleggende_ferdigheter